

KrFs utviklingspolitikk 2013-2017

Programkomiteens førsteutkast
april 2012

Per Kristian Sbertoli
medlem av programkomiteen

KrFs utviklingspolitiske seminar 27. april 2012

Programprosessen

- **April:** 1. høringsrunde starter
- **20. juni:** Frist for 1. høringsrunde
- **Oktober:** Bearbeidet forslag legges fram
- **10. februar 2013:** Frist 2. høringsrunde
- **Mars 2013:** Landstyreets innstilling
- **April 2013:** Landsmøte

Ideologisk utgangspunkt

Kristent menneskesyn

- Menneskeverd – som gir ukrenkelige menneskerettigheter
- Sivile og politiske, så vel som økonomiske, sosiale og kulturelle
- Frihet fra fattigdom handler om rettferdighet

Nestekjærlighet

- Radikal solidaritet på tvers av landegrenser
- Lenger enn gruppesolidaritet og rettferdighetshensyn
- Vilje til å ofre – mye mer enn veldedighet

Forvalteransvar

- Rettferdig fordeling av klodens ressurser
- Ansvar for konsekvensene av vårt forbruk for resten av verden og neste generasjoner
- Stor rikdom gir stort ansvar

Interesser og verdier

Utenrikskapittelet delt i tre deler:

1. Utvikling og menneskerettigheter
2. Globale fellesutfordringer
3. Norske egeninteresser og sikkerhet

Samstemt utviklingspolitikk:

- 2 og 3 skal ikke gå på bekostning av, og helst bidra til 1
- Betyr ikke at ikke er noe skille
- Tette bånd mellom 1 og 2 betyr ikke at alle tiltak for å løse globale utfordringer kan bistandsfinansieres

Hva er målet med utviklingspolitikken?

- **Ivaretagelse av alle menneskerettighetene**
  - Fattigdom: Rett til en tilfredsstillende levestandard
  - Demokrati: Rett til å ytrings-, organisasjons- og trosfrihet og velge egne ledere
- **Normativt og politisk mål – som vi står for!**
  - Bruke MR-konvensjonene aktivt
  - Barnekonvensjonen i særstilling

Samstemt politikk

- Alle deler av Norges politikk må bidra til oppfyllelsen av menneskerettighetene
- Årlig ekstern gjennomgang av norsk politikks konsekvenser for utvikling
  - Til behandling i Stortinget
- Alle nye forslag må inneholde vurdering av konsekvenser for menneskerettigheter internasjonalt (der relevant)

Vårt ansvar for å bidra

Styrke 3 forutsetninger for utvikling og menneskerettigheter:

- 1) Næringsutvikling og økonomisk vekst (*større kake*)
- 2) Myndigheter med evne til å omfordele og levere tjenester som ivaretar innbyggernes rettigheter (*bedre fordeling av kaken*)
- 3) Befolkning som er i stand til å holde myndighetene ansvarlige (*kontroll med hvordan kaken fordeles*)

Næringsutvikling (1/2)

- **Handel**

- Arbeide for WTO-avtale som gir u-land tilgang til rike lands markeder, samtidig som de selv gis mulighet til å beskytte sine markeder
- Gi alle lavinntektsland tollfritak
- Fjerne tak på nulltollsordninger
- Erstatte import av landbruksvarer fra EU med import fra fattige land
- Bistand til arbeid med å muliggjøre eksport (aid for trade)

Næringsutvikling (2/2)

- **Investeringer**

- Legge til rette for flere private investeringer
- Sette av 1% av Statens Pensjonsfond – Utland til investeringer i fattige land
- Underlegge alle norske investeringer strenge etiske retningslinjer – også obligasjoner og statlig eide selskaper

- **Landbruksbistand**

- Produksjonsøkning i mat må komme i Sør

- **Energi og infrastruktur**

- Videreutvikle Energi +

Myndighetenes evne til å ivareta menneskerettighetene (1/3)

- **Sikre skatteinntekter**

- Krav om land-for-land-rapportering for norske selskaper
- Konvensjon mot bruk av skatteparadiser
- Videreutvikle ”Skatt for utvikling” og ”Olje for utvikling”
- Innføre ”Fisk for utvikling”-program

Myndighetenes evne til å ivareta menneskerettighetene (2/3)

- **Bygge kapasitet til å levere tjenester**
  - Utdanning må igjen bli jobb nr 1!
  - Bygge opp helsetilbud til alle
  - Støtte frivillige organisasjoners kapasitetsbygging og påvirkningsarbeid
  - Bruke merknadene fra FNs komiteer i dialog med u-land og tilby hjelp til å følge opp
- **Styrke kapasitet til å håndtere naturkatastrofer**
  - Prioritere forebygging og involvere barn

Myndighetenes evne til å ivareta menneskerettighetene (3/3)

- **Redusere gjeldsbyrde**

- Ettergi illegitim gjeld og gjeld som ikke er mulig å betjene
- Gi fattige debitorland mer innflytelse i internasjonale finansinstitusjoner
- Ordninger for konflikthåndtering og retningslinjer for ansvarlig lånegivning og låneopptak
- Motarbeide unødvendig strenge krav som hindrer investeringer i områder som helse og utdanning

Sikre åpenhet og demokrati (1/2)

- **Aldri la god politikk være unnskyldning for manglende demokrati**
  - Én menneskerettighetsminister
- **Myndighetene må stilles til ansvar ovenfor innbyggerne**
  - I dag primært ovenfor donorene
- **Budsjettstøtte knyttet til demokratiske fremskritt**
  - Suksess målt i åpenhet oppnådd

Sikre åpenhet og demokrati (2/2)

- **Styrke sivilsamfunnet**
  - Bistand til frivillige organisasjoner
  - Bistand til fri presse
  - Ta opp brudd på organisasjons-, ytrings- og pressefrihet spesielt

Bekjempe diskriminering

- **Jenter og kvinner**
  - Særlig fokus på å gi jenter utdanning
  - Bekjempe skadelige tradisjonelle praksiser
  - Sikre seksuelle og reproduktive rettigheter
- **Funksjonshemmede**
  - All bistand skal ha plan for inkludering
- **Religiøse minoriteter og konvertitter**
  - Systematisk ta opp brudd på trosfriheten
- **Seksuelle minoriteter**
  - Ta opp avkriminalisering, vold og diskriminering

Bistand som virkemiddel

- **Gjøre prosentmålet reelt**
  - Særlig ansvar for å holde løftet fra Kyoto
  - Mål om én prosent av BNI – uten å regne med klimapenger og flyktningsiltak
- **Forskning, evaluering og utfasing**
  - Realistiske målsettinger
- **Unngå donordrevet bistand**
  - Baseres på uttalte behov og MR-svakheter
- **Færre samarbeidsland**
  - Men frivillige organisasjoner mer frihet

Globale fellesutfordringer (1/3)

Globale utfordringer krever global styring

- Modernisere og styrke FN
- Integrere sivilsamfunnet sterkere i FN og globale institusjoner som IMF og Verdensbanken

Klima

- Norge må ta lederskap med kutt hjemme
- Finansierte tiltak i u-land (men ikke på bistandsbudsjettet)
- Presse fram ny teknologi

Globale fellesutfordringer (2/3)

Fred og forsoning

- Fredsmegling
- Bidra og styrke kvalitet på fredsbevarende styrker
  - Etikkopplæring og nulltoleranse for sexkjøp
- Strengere regler for våpeneksport
  - Sporing og sluttbrukerklæring for alle
- Bekjempe spredning av atomvåpen
- Bidra til løsning av konflikten i Midtøsten
- Forsoningsarbeid med barn
  - FN-resolusjon om barn og unge og fred og sikkerhet

Globale fellesutfordringer (3/3)

Økonomisk stabilitet

- Unngå at krise møtes med proteksjonisme
- Styrke og demokratisere IMF
- Globale reguleringer som skaper åpenhet
- Mindre spekulasjon, mer realøkonomi og bærekraft
- Støtte utvikling av nye finansieringsordninger

